

Flinke rem op premiegroei door grootse inzet van reserves

Utrecht, maart 2022

Onze analyse van de premieopbouw van zorgverzekeraars van vorig jaar liet zien dat de verschillen tussen zorgverzekeraars groot waren en waren toegenomen. Het leek erop dat zorgverzekeraars rekening hielden met hogere zorgkosten in 2021 als gevolg van Covid-19. Dit had een grote verschuiving in het verwachte resultaat van verevening en zorginkoop tot gevolg. Sommige verzekeraars verwachtten zelfs een negatief resultaat wat leidde tot premiestijgingen. Deze premiestijgingen werden deels gedempt door het (extra) inzetten van reserves. Ook werd het resultaat wederom sterk beïnvloed door de verzekerdenportefeuilles.

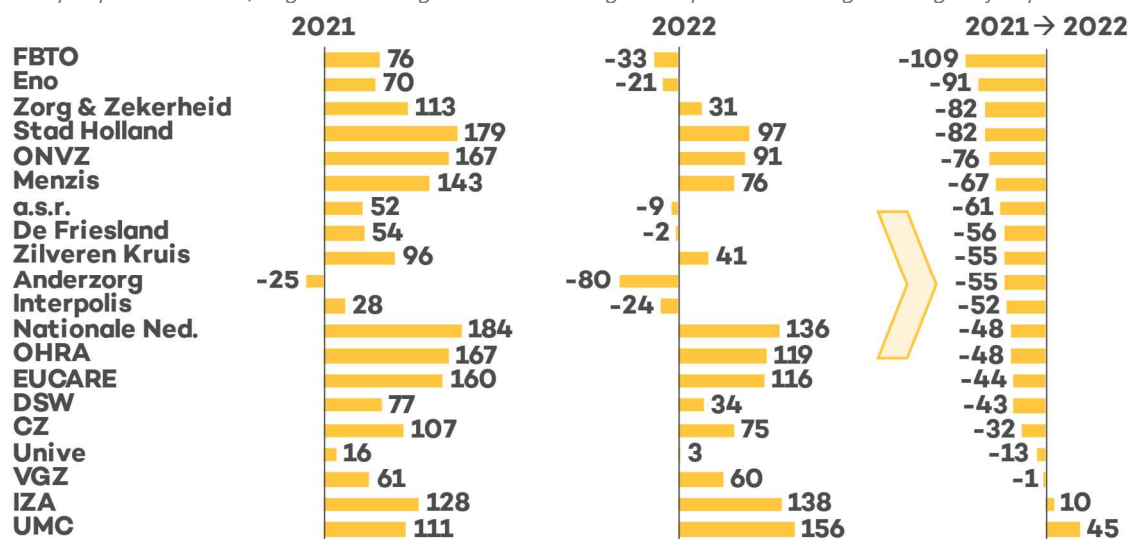
De financiële onzekerheid rondom Covid-19 en de onzekerheid rondom inhaal- en herstelzorg zijn nog steeds aanwezig. De catastroferegeling is niet meer van kracht, waardoor verzekeraars zelf het risico dragen voor hogere kosten. Ondanks deze grote onzekerheid worden premies dit jaar vooral geremd door grootschalige inzet van reserves. Ook blijft het populatie-effect een grote rol spelen in de verschillen in premie tussen verzekeraars. In dit artikel brengen we in kaart hoe dit van invloed is geweest op de verschillen in premieopbouw in 2022.

Afname premieopslagen zorgt voor een rem op de premiegroei

De rekenpremie van VWS is van €1.417 in 2021 met €82 gestegen naar €1.499 in 2022. Bovenop de rekenpremie berekenen verzekeraars verschillende opslagen voor bijvoorbeeld bedrijfskosten. In Figuur 1 zijn de totale premieopslagen van 2021 en 2022 en is de verschuiving tussen beide jaren weergegeven. Hierin is te zien dat zes verzekeraars in 2022 een afslag doen op de rekenpremie. De overige verzekeraars doen een opslag. Ook zien we dat de meeste verzekeraars veel minder opslaan dan in 2021 waardoor de premieopslag bij bijna alle verzekeraars is gedaald. Hierdoor is de premiestijging van 2021 naar 2022 beperkt gebleven.

Figuur 1: Verschil in totaal van premieopslagen

In € per premiebetaler, negatief bedrag betekent een lagere en positief bedrag een hogere jaarpremie

Om deze afname te verklaren hebben we een verdieping uitgevoerd naar de verschillende componenten van de premieopbouw zoals het verwachte resultaat van verevening en zorginkoop, bedrijfs- en schadebehandelingskosten, gebruik van reserves, beleggingsopbrengsten en opslagen (zie Bijlage 1).

FBTO, Eno, Zorg & Zekerheid en Stad Holland zijn de verzekeraars die hun premieopslagen het meeste verlagen. Naast een vrij grote gematigde middengroep valt het concern VGZ (Univé, VGZ, IZA en UMC) op die een beperkte verlaging en bij sommige labels zelfs een stijging van de premieopslagen doorvoert. Dit wordt mogelijk verklaard doordat VGZ vorig jaar al aangaf een deel van het onverwachts goede resultaat van 2020 ten gevolge van Covid-19 in de premies te verrekenen¹.

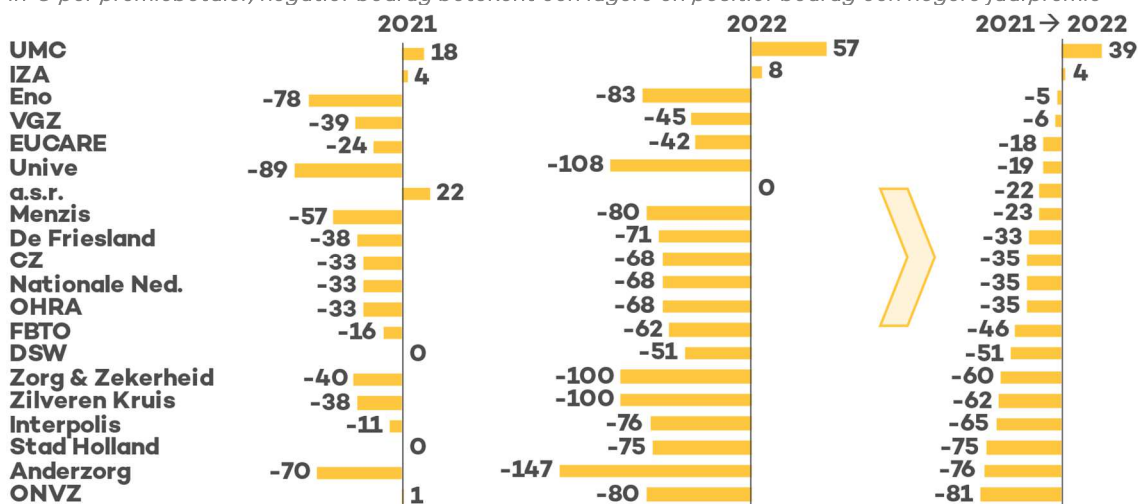
Het verlagen van de opslagen zorgt voor een minder snelle groei of zelfs daling van de premie. Hieronder maken we een verkenning van de premieopslagen om te kijken waar we deze verlagingen aan te danken hebben.

Flinke verlaging van premieopslagen door inzet van reserves in 2022

De verlaging van de premieopslagen van zorgverzekeraars komt grotendeels door de toegenomen inzet van de reserves (zie Figuur 2). Deze beweging is te zien bij bijna alle zorgverzekeraars en ook de stijging bij UMC en IZA wordt verklaard door de extra toevoeging aan hun reserves. Van de grote vier verzekeraars zet Zilveren Kruis in 2022 in vergelijking met de andere grote zorgverzekeraars VGZ, CZ en Menzis de meeste reserves in, een bedrag van €100 per verzekerde. Dit is mogelijk het gevolg van het hoge resultaat over 2020 als gevolg van de zorguitval en de wettelijke catastroferegeling¹. Hiermee drukken ze de premiegroei het sterkst, waardoor Zilveren Kruis van de grote vier verzekeraars² een relatief lagere premie heeft in 2022. In april wordt de publicatie "Zorgthermometer Verzekerden in Beeld 2022" van Vektis verwacht. Hieruit zal blijken of deze scherpere premie geresulteerd heeft in een groei van het aantal verzekerden van Zilveren Kruis.

Figuur 2: Impact op de premie door inzet reserves

In € per premiebetaler, negatief bedrag betekent een lagere en positief bedrag een hogere jaarpremie

Bij een overige impact op de premie van ongeveer €0 wordt een groot deel van het verschil in premieopslagen verklaard door de inzet van reserves (zie Figuur 3). Wanneer de overige

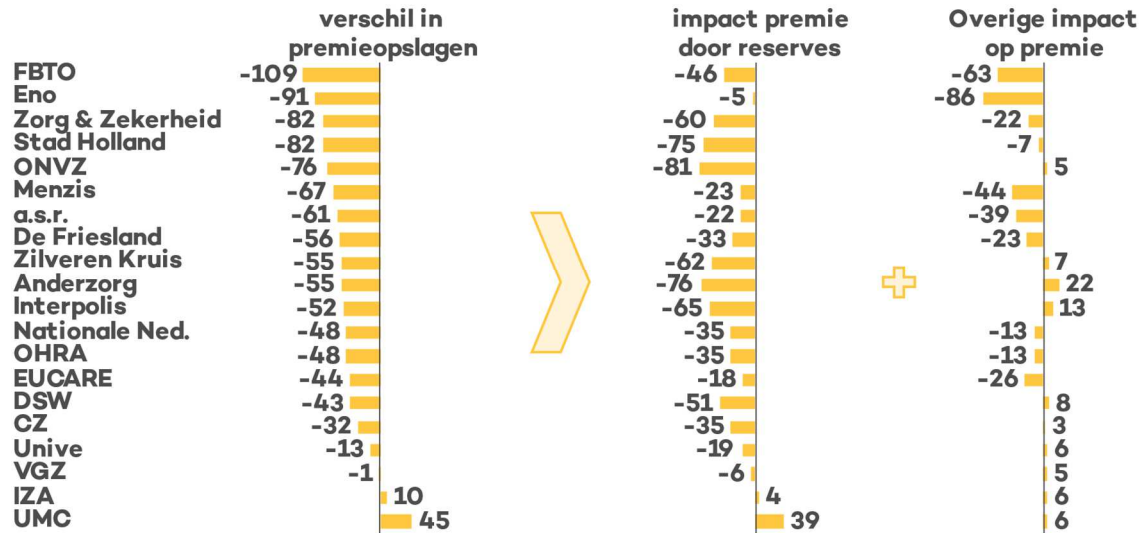
¹<https://equalis.nl/hogere-kosten-covid-19-zetten-de-zorgpremies-van-2021-onder-druk/>

²€1.540 bij Zilveren Kruis versus €1.559 bij VGZ, €1.574 bij CZ en €1.575 bij Menzis (zie Bijlage 2)

impact sterker afwijkt van €0 wordt het verschil in premieopslagen (mede) verklaard door andere op- of afslagen. Deze overige factoren worden hieronder verder toegelicht.

Figuur 3: Verschil impact op premie door inzet reserves, overige impact op premie en verschil in premieopslagen 2021-2022

In € per premiebetaler, negatief bedrag betekent een lagere en positief bedrag een hogere jaarpremie

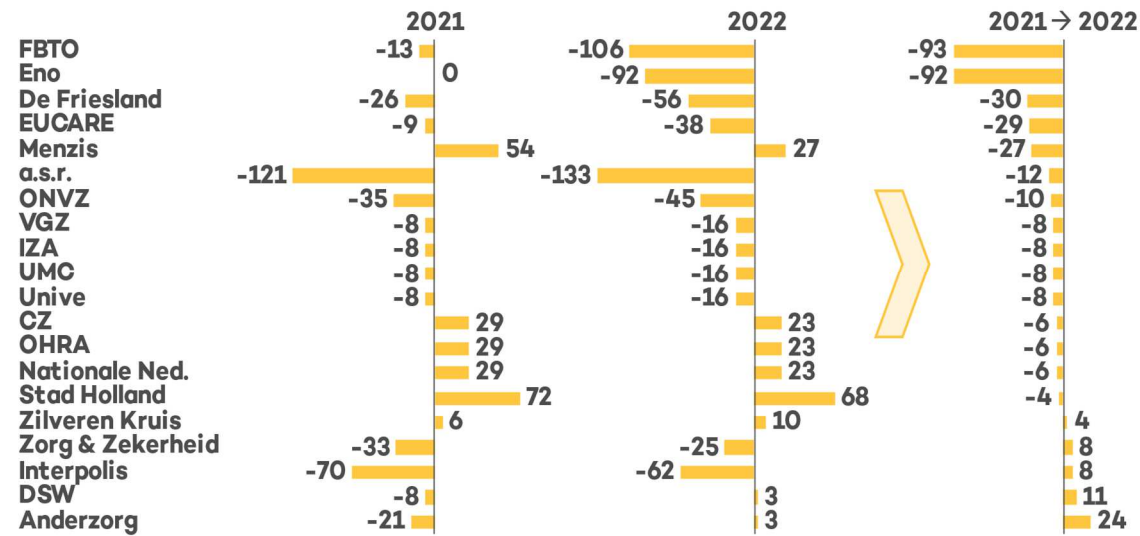

Resultaat verevening en zorginkoop in 2022 toegenomen

De verschillen in de veranderingen van de premies zijn verder te verklaren door het effect van het verwachte resultaat van verevening en zorginkoop op de premies. Dit is te zien in Figuur 4. Opvallend is dat de impact van het verwachte resultaat van verevening en zorginkoop een omgekeerd patroon laat zien t.o.v. vorig jaar. Waar in 2021 vooral een slechter resultaat werd verwacht dan een jaar eerder, worden de resultaten dit jaar door bijna alle verzekeraars beter ingeschat dan in 2021 (wat zorgt voor een daling van de premieopslagen). Alleen Zilveren Kruis, Zorg & Zekerheid, Interpolis, DSW en Anderzorg verwachten in 2022 een slechter resultaat van verevening en zorginkoop dan in 2021.

Figuur 4: Impact op de premie van resultaat verevening en zorginkoop

In € per premiebetaler, negatief bedrag betekent een lagere en positief bedrag een hogere jaarpremie

Ook in 2022 verwacht a.s.r. het beste resultaat van verevening en zorginkoop, met zelfs een verbetering ten opzichte van 2021. Daarnaast is een grote toename te zien bij de zorgverzekeraars FBTO en Eno. Een groot gedeelte van de premieafname wordt bij deze verzekeraars dan ook verklaard door het sterk verbeterd resultaat van verevening en zorginkoop. Deze resultaten zijn opvallend veel hoger dan bij de andere zorgverzekeraars. FBTO en Eno hebben hiermee de grootste rem op de premie in 2022.

Met de start van het onderzoek van de premieverschillen tussen verzekeraars in 2019, bleek het populatie-effect grote impact te hebben op de verschillen in premie³. Een soortgelijk patroon was te zien in de afgelopen jaren^{4,5}. Ondanks alle eerder genoemde onderliggende bewegingen die we dit jaar zien, blijven deze populatieverschillen een grote rol spelen in resultaat van verevening en zorginkoop. We zien dat zorgverzekeraars hierop anticiperen door het aanbieden van zogenaamde 'tweelingpolissen'⁶. In een artikel in Nu.nl werd daar eerder aandacht aan besteed, bijvoorbeeld: VGZ heeft Bewuzt, CZ heeft Just, Zilveren Kruis heeft Ziezo en Menzis heeft sinds 2022 VinkVink erbij.

Conclusie

De belangrijkste conclusie is dat er een flinke rem op de premiegroei heeft plaatsgevonden in 2022 door meer inzet van reserves en (in mindere mate) door een beter resultaat van verevening en zorginkoop. Ondanks het toegenomen financiële risico door het vervallen van de catastrofereregeling in 2022, zetten verzekeraars toch veel reserves in. Dat komt mogelijk door het goede resultaat dat zij over 2020 hebben behaald. VGZ lijkt hierin de uitzondering. Zij gaven echter aan hier vorig jaar al stappen in te hebben gezet. Zilveren Kruis drukt daarentegen de premies het meest in de markt met een hoge inzet van reserves. Wij verwachten dit ook terug te zien in de verzekerden aantallen voor 2022.

³<https://equalis.nl/premieverschillen-tussen-zorgverzekeraars-nemen-toe/>

⁴<https://equalis.nl/verschillen-in-het-resultaat-van-verevening-en-zorginkoop-tussen-verzekeraars-blijven-groot/>

⁵<https://equalis.nl/hogere-kosten-covid-19-zetten-de-zorgpremies-van-2021-onder-druk/>

⁶<https://www.nu.nl/gezondheid/6175550/zorgverzekeraars-lokken-gezonde-klanten-met-goedkope-tweelingpolissen.html>

Daarnaast blijft het populatie effect een grote rol spelen in resultaat verevening en zorginkoop. Het lijkt erop dat verzekeraars nog steeds specifieke labels in de markt zetten om gezonde verzekerden aan te trekken. Zo heeft Menzis in 2022 VinkVink geïntroduceerd. Verzekeraars voelen zich door de markt gedwongen om deze zogenaamde tweelingpolissen aan te bieden. Wanneer de risicoverevening verbeterd wordt, zien ook zij een oplossing van het probleem dat veroorzaakt wordt door deze polissen⁷.

Gerelateerd hieraan is het Ministerie van VWS het onderzoek gestart om het vereveningsresultaat van polissen en verzekeraars in beeld te brengen. Equalis heeft dit onderzoek mogen uitvoeren en het rapport is onlangs gepubliceerd⁸. Al langer is bekend dat op gezonde verzekerden gemiddeld een positief resultaat wordt behaald, ten koste van de chronisch zieken. Uit ons onderzoek blijkt dat het polisaanbod van verzekeraars inspeelt op deze ongelijkheid en dat overstappers hierbij een belangrijke rol spelen. In antwoord op de ze ongewenste marktuitkomst is Equalis inmiddels gestart met vervolgonderzoek naar een oplossing om het resultaat op overstappers in het overstapseizoen 2022/2023 te beperken.

Contactpersonen

Barry Egberts (Barry.Egberts@equalis.nl)
Partner bij Equalis – Strategy & Modeling

Gerrit Hamstra (Gerrit.Hamstra@equalis.nl)
Senior consultant bij Equalis – Strategy & Modeling

Liselotte Tjon Joe Gin (Liselotte.Tjon@equalis.nl)
Consultant bij Equalis – Strategy & Modeling

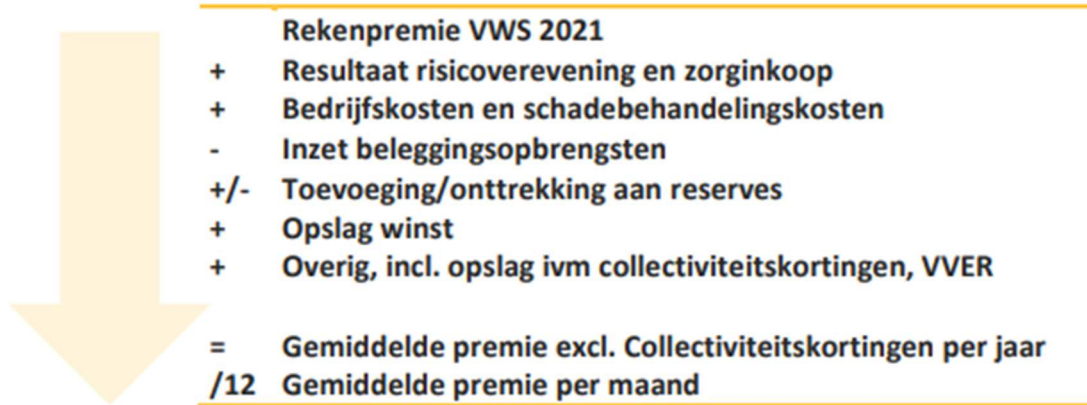
⁷<https://www.nu.nl/gezondheid/6175550/zorgverzekeraars-lokken-gezonde-klanten-met-goedkope-tweelingpolissen.html>

⁸<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/01/26/restrisicos-2-vereveningsresultaat-van-verzekeraars-en-polissen>

Bijlagen

Bijlage 1

Figuur 5: Premieopbouw basisverzekering

Bijlage 2

Figuur 6: Absolute hoogte van de premies in 2022

In € per premiebetaler, negatief bedrag betekent een lagere en positief bedrag een hogere jaarpremie

